

ОБЩИНА КРУШАРИ ОБЛАСТ ДОБРИЧ

9410, с. Крушари, тел: 05771/2024, факс 05771/ 2136,

E-mail krushari@dobrich.net; site: www.krushari.bg

**ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – КРУШАРИ**

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От ИЛХАН МЮСТЕДЖЕБ – кмет на община Крушари

**ОТНОСНО : ПРИЕМАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЩИНА КРУШАРИ
ЗА МАНДАТ 2019 – 2023Г.**

Програмата за управление за мандат 2019-2023 е разработена на основание чл. 44, ал. 5 от ЗМСМА. Предлаганият документ е с отворен характер, който ще бъде допълван в процеса на неговото изпълнение, предвид предстоящото разработване и приемане на Общинския план за развитие на община Крушари за периода 2021 – 2027г. Програмата е съобразена с основните цели и приоритети на местното и регионално развитие.

Програмата за управление на кмета на Община Крушари е в съответствие с целите, приоритетите на Общинския план за развитие на община 2014-2020 г., както и с действащите нормативни актове по отношение развитието на всички направления на общинските дейности.

Основната цел на предлаганата програма е управлението на община Крушари да бъде максимално адекватно спрямо приоритетите в националната политика за регионално развитие и с адекватна насоченост към потребностите на местната общност. Процесите на синхронизиране на местните, регионалните и националните политики минават през редица действия, чрез които да се идентифицират максимално точно нужди на жителите на община Крушари, да се анализират наличните материални и финансови ресурси, да се преценят силните и слабите страни, с които общината като сбор от физически, технически и човешки потенциал разполага. Процесите на точна идентификация и изводите, които те ще формират, са в основата на технически добре разработени, икономически обосновани и обществено необходими проекти през новия програмен период. Програмата е насочена и към провеждането на последователна и настойчива политика за привличане на допълнителни финансови ресурси от Европейските фондове, което ще позволи подобряването на техническата, образователната, културната и социална инфраструктура.

Програмата е съобразена с характерни особености на общината, включващи, но неизчерпващи се с :

1. Благоприятно географско положение и наличие на добри транспортни

връзки.

2. Развита междуселищна пътна инфраструктура;
3. Добре изградена електропроводна и електроразпределителна мрежа във всички селища.
5. Наличие на голяма площ обработваема земя като основен източник на доходи и поминък за населението в общината;
4. Наличие на разнообразни ресурси за развитието на туризма;
6. Традиции в културата, образованието и спорта.
7. Богато културно наследство с неизползван напълно потенциал за привличане на туристи.
8. Демографски срив и възрастова структура на населението, повсеместно застаряване и тенденция към обезлюдяване на някои села, което в момента прави част от населените места икономически неперспективни.

Програмата се придържа към постигането на **ВИЗИЯТА** на Община Крушари, определена с Общинския план за развитие 2014-2020 година:

Хората в община Крушари опазват девствената природа и богатата история. Тя привлича интереса на местни и чужди туристи и подпомага създаването на поминък. ЗА това допринася и селскостопанския сектор, който продължава да се развива, като съхранява за бъдещите поколения богатството на земята. Местната власт насърчава активността на бизнес сектора и привлича нови инвеститори.

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Постигане на интегрирано устойчиво развитие и повишаване стандарта на живот, чрез стабилни темпове на икономически растеж на основата на собствените ресурси и местен потенциал на територията.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1. Реализиране на местни политики, насочени към развитие на потенциала на местната икономика за подобряване качеството на жизнената среда и условия за реализация на жителите в общината;
2. Насърчаване на бизнес-инициативи и инвестиционните намерения на бизнеса в община Крушари;
3. Опазване и подобряване качествата на околната среда - чиста природа за устойчиво развитие на населените места; Насърчаване развитието на устойчив туризъм, базиран на природното и културно наследство;
4. Партньорства за добро управление; Надграждане на административния капацитет на местната власт;
5. Социално приобщаване и намаляване на бедността;

ПРИОРИТЕТИ

- I. Подобряване качеството на живот в общината.
- II. Изграждане и поддържане на модерна, надеждна и адекватна на потребностите общинска инфраструктура и опазване на околната среда.
- III. Подкрепа за устойчиво развитие на местната икономика.

МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

ПРИОРИТЕТ I ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ В ОБЩИНАТА

№	Дейности по изпълнение на приоритет I	Срок на изпълнение	Очаквани резултати
Мярка I.1. Реализиране на програми за повишаване пригодността за заетост – обучителни програми, квалификационни курсове, текущи обучения;			
I.1.1.	Изготвяне на проекти по национални програми за заетост	ежегодно	Намаляване на трайната безработица, намаляване на броя на лицата, получаващи социални помощи, подпомагане на младите хора за тяхната трудова реализация, подпомагане на инвалидите и пенсионерите и др.
I.1.2.	Разработване и прилагане на местни инициативи за заетост по Регионални програми за заетост	ежегодно	Осигуряване на заетост.
I.1.3	Разработване на проекти по ОП РЧР за обучение и заетост на безработни лица, лица в трудоспособно възраст от уязвими социални групи, хора с увреждания, младежи;	При обявяване на прием	Осигуряване на временна, сезонна или постоянна заетост за лица от уязвими социални групи
Мярка I.2. Повишаване на административния капацитет и подобряване на административното обслужване			
I.2.1.	Осигуряване на възможности за надграждащи обучения за служителите от Общинска администрация;	2019- 2023 г.	Повишена квалификация на служителите;
I.2.2.	Дигитализиране на общинските архиви по гражданско състояние	2020-2021 г.	Запазена информация в регистрите;
1.2. 3	Разширяване на набора от електронни услуги за гражданите и бизнеса във връзка с надграждането на електронно управление	2019-2023 г.	Подобрено административно обслужване, улеснен достъп на граждани и бизнес до административни услуги,

			предоставяни от общинска администрация;
Мярка I.3. Развитие на гражданското общество, опазване на обществения ред			
I.3.1.	Създаване на условия за сътрудничество с неправителствени и граждански организации за реализиране на проекти чрез публично-частно партньорство.	2020 - 2023 г.	Привлечени допълнителни средства от финансиращи програми за реализиране на смесени инициативи.
I.3.2.	Създаване на граждански „Обществен форум“ за публично обсъждане на местните политики, по приоритетни въпроси, свързани с интересите на населението и реализация на партньорски проекти.	2020-2023г.	Участие на гражданите в местното самоуправление; инициране на активен диалог между гражданите и местната власт;
I.3.3.	Изготвяне и реализиране на общински програми срещу прояви на агресия, асоциално поведение сред подрастващите; Ангажиране на детската и младежка енергия в обществено значими каузи;	2019 - 2023г.	Реализирани общински програми и инициативи, свързани с превенция на асоциалното поведение;
I.3.4.	Въвеждане на системи за видеонаблюдение на ключови места в Общината.	2020 – 2023г.	Предприети превантивни мерки за опазване на обществения ред и сигурност.
Мярка I.4. Оптимизиране на образователната система			
I.4.1.	Изготвяне на образователни приоритети и възможности за придобиване на квалификация в области, съобразени с изискванията на бизнеса и спецификата на заетостта в Общината и региона.	2019-2023	Повишено качество на учебно-образователния процес, задоволяване потребностите на бизнеса от кадри.
I.4.2.	Насърчаване на сътрудничеството и партньорството на образователните институции със социалните партньори и бизнеса за учене през целия живот.	2019-2023	Задоволяване потребностите на местния бизнес от професионални кадри.
I.4.3.	Изграждане на работещ механизъм за взаимодействие „Община – училища - детска градина“ за периодичен анализ на дейността, планиране и реализиране на проекти и съвместни инициативи;	2019-2023	Подобряване на диалога между образователните институции и местната власт.
I.4.4.	Оценка на наличния сграден фонд на училища и детска градина и търсене на възможности за функционално използване на наличните училищни бази;	2019-2023	Подобряване на материално-техническата база и осмисляне на свободното време на младите хора чрез пълноценно и функционално използване на наличния сграден фонд;
Мярка I.5. Подобряване на здравното обслужване за жителите на община Крушари			
I.5.1.	Кандидатстване и реализиране на проекти за превенция на детското и майчино здраве по ОП РЧР;	2021-2023	Реализиране на мерки за опазване на детското и майчино здраве за

			посочените цели и групи;
I.5.2.	Извършване на основни и/или текущи ремонти на училищни здравни кабинети, лекарски практики, стоматологична практика;	2019-2023г.	Подобрена материално-техническа база с цел повишаване качеството на живот и средата за жителите на община Крушари;
Мярка I.6. Подобряване на социалните услуги и работата със специфични социални групи			
I.6.1.	Разработване на нова общинска стратегия за социални услуги, с адекватен набор от мерки съобразно спецификата на населението от община Крушари;	2020 г.	Подобряване качеството на живот на лица и семейства в община Крушари чрез задоволяване на потребностите им от адекватни социални услуги.
I.6.2.	Кандидатстване по Програми, свързани с подобряване и разнообразяване на социалните контакти на хора от специфични социални групи;	2016 - 2019 г.	Подобрено качеството на живот на хората със специфични социални потребности.
I.6.3.	Разширяване обхвата и дейностите на социалните услуги, предоставяни от ДСП – с.Крушари	2019 - 2023 г.	Подобряване качеството на живот на потребителите.
I.6.4.	Подобряване на материално-техническата база на социалните заведения, клубове на пенсионера в Община Крушари;	2019 - 2023 г.	Подобрени характеристики на сградния фонд; Създадени по-добри условия за социални контакти и социално включване;
I.6.5.	Създаване на Комплекс за социални услуги	2020-2023 г.	Подобряване качеството на социалните услуги, резидентен тип и услуги, предоставяни в общността; Оптимизиране управлението и администрирането на посочените услуги;
I.6.6.	Подпомагане на уязвими рискови групи – самотно живеещи стари хора, лица с увреждания, безработни лица без никакви доходи чрез осигуряване на топла храна;	2020-2023г.	Изготвен и реализиран проект „Социална трапезария – Крушари“ за подпомагане с храна на най-нуждаещите се лица.
Мярка I.7. Развитие на културата , спорта и туризма			
I.7.1.	Изработване на Стратегия за развитие на културата в Община Крушари	2020 г.	Анализиран потенциал на културното наследство, Съхраняване на традициите; Създадени условия за координиране на дейностите в областта на културата с всички заинтересовани страни;
I.7.2.	Изграждане на Обществена колекция „Община Крушари“ ;	2020-2023 г.	Изградена обществена колекция „Община Крушари“, съхраняваща

			артефакти от крепостта Залдапа; създадени условия за увеличаване на туристопотока в община Крушари;
I.7.3.	Провеждане на традиционни за общината и нови културни прояви;	2019 - 2023 г.	Съхранени на традиции, популяризирано местно културно наследство; Регионален фолклорен събор „Текето“, Кулинарен фестивал „Празник на гърнетата“, други местни инициативи
I.7.4.	Основни и текущи ремонти на читалища	2019 - 2023 г.	Създаване на условия за културни и други обществено-полезни дейности.
I.7.5.	Осигуряване на ново оборудване и обзавеждане на културни организации;	2020-2023 г.	Създаване на модерни условия за културни мероприятия и осигуряване на необходимите материални активи за развитие на творческата дейност на самодейните колективи.
I.7.6.	Реализиране на проект „Консервация и реставрация на археологически обект „Антична крепост „Залдапа“, в местност Калето, община Крушари, област Добрич	2020-2023г.	Извършени консервационно-реставрационни дейности за социализация на културния обект и превръщането му в достъпна туристическа дестинация;
I.7.7.	Изграждане на туристически обект Екопътека „Суха река“.	2020-2023г.	Повишаване на туристопотока в община Крушари; реализиране на приходи от малкия бизнес, предоставящ съпътстващи услуги;
I.7.8.	Приемане на програма за развитие на спорта в Община Крушари;	2020-2023 г.	Повишени възможности за осмисляне свободното време на децата и младите хора.
I.7.9.	Партньорство за организиране дейността на спортни клубове на територията на община Крушари; Учредяване на нови спортни клубове;	2019 - 2023 г.	Осигурено финансиране за дейността на местните спортни клубове, подобрена материално-техническа база за дейността им;
I.7.10.	Модернизиране и дооборудване на училищните спортни площадки	2019 - 2023 г.	Подобрена материално-техническата база.
I.7.11.	Ефективно управление на наличната спортна база и изграждане на нови съоръжения в населените места на Общината.	2019 - 2023 г.	Подобрена материално-техническата база; Създадени възможности за разпределение на функции и отговорности за целево стопанисване на общинската собственост;
I.7.12.	Рехабилитиране и изграждане на нови детски площадки;	2019-2023г.	Изградени подходящи кътове за игри и занимания на отрито за децата от община Крушари.

МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

ПО ПРИОРИТЕТ II

ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА МОДЕРНА, НАДЕЖДНА И АДЕКВАТНА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОБЩИНСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

№	Дейности по изпълнение на приоритет II	Срок на изпълнение	Очаквани резултати
Мярка II.1. Подобряване състоянието на съществуващата и изграждане на нова техническа инфраструктура			
II.1.1.	Ремонт (реконструкция) на пътища от четвъртокласна пътна мрежа;	2019 - 2023 г.	Ремонтирани общински пътища.
II.1.2.	Ремонти на общинската улична мрежа	2019 - 2023 г.	Ремонтирани пътища от общинската пътна мрежа.
II.1.3.	Изграждане на обслужващ път до местността Текето в землището на с.Александрия, община Крушари	2020 - 2023г.	Изградена достъпна пътна инфраструктура до природна и историческа забележителност – Текето;
II.1.4.	Ремонт на общински път DOB 2171 III – 7103 - с.Телериг - с.Алекснадрия – III - 293	2020 - 2023 г.	Ремонтиран общински път, пряко свързващ посочените села; улеснен транспортен достъп за жителите и местния земеделски бизнес;
II.1.5.	Реконструкция на пешеходна зона в с.Крушари	2019-2020г. г.	Изградена нова визия на общинския център; Модернизирана и естетизирана външна среда;
II.1.6.	Обособяване на нови терени за изграждане на зони за отдих и спорт в с.Крушари;	2019 - 2020 г.	Изградени нови публични пространства за спорт и отдих;
Мярка II.2. Осигуряване на достатъчно и качествено водоснабдяване; реконструкция и изграждане на канализационни мрежи			
II.2.1.	Реконструкция на ВиК мрежата в община Крушари	2019 - 2021г.	Ремонтирана водопреносна мрежа в шест населени места от община Крушари
II.2.2.	Изграждане на нов водопровод за селата Лозенец – Северци;	2020 - 2023 г.	Подобряване качеството на

			водоснабдяването в двете населени места;
Мярка II.3. Доизграждане и модернизация на енергийна и съобщителна инфраструктура, подобряване на енергийната ефективност			
II.3.1.	Проучване и въвеждане на нови системи за отопление в сгради – общинска собственост, ползващи алтернативни горива	2019 - 2023г.	Одобрени проекти за подмяна на отоплителни системи; внедрени нови системи за отопление в общинските сгради.
II.3.2.	Реализиране на проект за изграждане на нова енергоспестяваща система за улично осветление	2020-2023	Реализиран проект за изграждане на нова система за улично осветление, намаляване на публичните разходи за издръжка на системата за улично осветление;
II.3.3.	Съдействие за осигуряване на качествени интернет връзки на територията на общината	2019 - 2023 г.	Осигурени качествени интернет връзки
Мярка II.4. Регулиране и оптимизиране на процесите на териториалното устройство			
II.4.1.	Изработване, одобряване и приемане на Общ устройствен план на община Крушари.	2019-2020 г.	Подобряване устройството на територията на Общината.
Мярка II.5. Съхраняване и опазване на природните дадености и околната среда			
II.5.1.	Изготвяне на дългосрочна програма за озеленяване и изграждане на паркове и зелени зони в жилищните квартали, включваща изграждане и обновяване на озеленените площи за широко обществено ползване - паркове, градини, улично озеленяване, междублокови пространства.	2019 - 2023г.	Реализирани активни мерки за опазване на околната среда, създадени и поддържани чисти и обществени терени.
II.5.2.	Облагородяване и поддръжка на състоянието на зелените площи и публичните пространства (терени) в населените места от община Крушари	2019-2023г.	Чисти и поддържани обществени територии. Осигурена привлекателна околна среда.
II.5.3.	Картотекиране, актуване, почистване на местните водоизточници, възстановяване на чешмите в селата, създаване на подходяща техническа инфраструктура за използването на природния ресурс.	2019 – 2023 г.	Чисти и поддържани обществени територии. Реализиране на мерки за пълноценно ползване на

			естествените водоизточници като природен ресурс;
Мярка II.6. Управлението на отпадъците			
II.6.1.	Ликвидиране на нерегламентираните и незаконни сметища.	2019 - 2020г.	Подобряване на екологичната среда в Община Крушари
II.6.2.	Въвеждане и поддържане на система за разделно събиране на отпадъците в община Крушари.	2019 - 2023 г.	Намаляване на общото количество отпадъци, депонирани на Регионално депо – Стожер; Реализиране на икономия от пониженото общо количество отпадък и включване на разделно събрания отпадък в рециклиране и др.
II.6.3.	Информационни кампании за оползотворяване на био отпадъците.	2019 - 2023 г.	Намаляване на общото количество на отпадъци.

МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ПО ПРИОРИТЕТ III СЪЗДАВАНЕ НА МОДЕРНА И ПРОСПЕРИРАЩА МЕСТНА ИКОНОМИКА

Мярка III.1. Активна политика за промоция потенциала на общината и привличане на външни инвестиции			
III.1.1.	Публикуване в различни информационни канали – регионална преса, интернет издания, интернет страницата на общината на свободните имоти (сгради, терени, земеделска земя, помещения) с представляващи потенциален интерес за местни и външни инвеститори;	Ежегодно	Създадена активна информационна среда за подкрепа на външни и местни инвеститори в инвестиционните им намерения в община Крушари;
Мярка III.2. Ефективно управление на собствеността на община Крушари			
III.2.1.	Приемане на Стратегия за управление на общинската собственост за мандата на кмета.	2019 - 2023 г.	Създадена макрорамка на цялостната визия по управлението на общинската собственост.
III.2.2.	Приемане на Програма за управление на общинската собственост.	ежегодно	Конкретизиране на мерките за постигане на целите за управление на собствеността, както и осигуряване на публичен достъп.
Мярка III.3. Развитие на туристическия потенциал на Общината			
III.3.1.	Изготвяне на Общинска стратегия за	2020-2023г.	Изготвен

	развитие на туризма на територията на община Крушари и годишни планове за нейното изпълнение;		стратегически документ в областта на туризма за популяризиране на местните културни, природни и исторически забележителности.
III.3.2.	Периодично провеждане на рекламни кампании за туристическия потенциал на община Крушари;	2019 - 2023г.	Създадена активна медийна среда за популяризиране на местни туристически продукти;
III.3.3.	Разработване на съвместни туристически маршрути със съседни общини.	2019 - 2023 г.	Разработени, съвместни със съседни общини туристически продукти; Създаден общ туристически продукт;
Мярка III.4. Ефективно международно сътрудничество			
III.4.1.	Възстановяване и/или изграждане на партньорски контакти на Община Крушари за побратимяване на общината с други общини, партньори.	2019 - 2023 г.	Повишена възможност за решаване на общински и надобщински проблеми. Осигурена възможност за обмяна на добри практики;
III.4.2.	Кандидатстване с проекти по Трансгранични програми с партньорството на побратимени общини и НПО	2019 - 2023 г.	Привлечени допълнителни средства за решаване на местни проблеми в областта на инфраструктурата, заетостта, услугите;

Внася :

ИЛХАН МЮСТЕДЖЕБ –

Кмет на община Крушари

Съгласували :

НАЗМИЕ ЛЮМАН – заместник-кмет РРХД - .....

ДИМИТЪР КОСТАДИНОВ – заместник-кмет ФБ - .....

Изготвил :

ДИМИТРИНА ЖЕЛЕВА – директор дирекция РРХД - .....